

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Hu-ha – Så fik vi overstået 2016. Det blev overraskelsernes år, og aldrig har der været så meget geopolitisk stof til en beretning.

Sjældent har eksperterne taget så meget fejl som i 2016.

Vi havde sidste år årets ord som disruption af vores kendte verden og kom forbi robotter og kunstig intelligens, og deres betydning for vores fremtid.

I 2016 fik vi politisk disruption, og årets ord må være vrede.

Heldigvis ikke over Landbobankens resultat, som før skat ender med et resultat på 661 mio. kr. mod 588 mio. i 2015, som også var det bedste i bankens historie. Det giver en lidt højere forrentning af egenkapitalen med 21%.

Basisresultatet – altså resultat før kursreguleringer af fondsbeholdningen – og det tal, som vi budgetterer med, endte ud med 617 mio. – lige over budgettet. Det er et resultat, som er skabt på baggrund af en meget flot kundetilgang, hvilket har medført en stigning i bankens udlån på 3% og indlån på 8%. Det er slet ikke så dårligt, når man betænker, at det samlede bankmarked i Danmark er faldet med 28% siden finanskrisen.

Det blev et år i Danmark med en beskeden vækst og et rekordlavt renteniveau.

Privatforbruget steg 2% og eksporten med 1%.

Den vrede, der ramte den vestlige verdens befolkning, burde verden have været advaret imod allerede i Sønderjylland ved sidste folketingsvalg.

En sønderjyde alene i en stemmeboks med en kuglepen, det kan da kun give overraskelser. Sønderjyderne, der bor i udkantsdanmark og tæt ved den åbne grænse stemte, mod alle forudsigelser og eksperter, massivt på DF og banede vej for en overraskende blå regering. Mon ikke den senere udflytningen af 3.900 statslige arbejdspladser, tilfældigvis med flest i Sønderborg, er et tegn på, at Christiansborg har forstået det gryende danske oprør mod globaliseringen, bureaukratiseringen og centraliseringen.

Landbobanken har også fattet trenden, og er som bekendt flyttet med vore unge øst på til storbyerne og frem for alt til København og Århus.

Vores værdier og hovedkontor forbliver i Ringkjøbing-Skjern kommune ud fra den gamle strategi. Bevar kernen og forny skallen.

Udflytningen af de statslige arbejdspladser er i hvert fald ikke sket efter medarbejdernes ønske. Egentlig skulle man tro, at det var en god – i hvert fald rent økonomisk – oplevelse at sælge hus i København og købe i Jylland. Tænk bare på de stakler, der i sin tid måtte gøre det modsatte.

Hvor kommer vreden fra? Vreden er mod eliten og udviklingen. Urbaniseringen er global og produktionen kræver stadig færre hænder. Robotter betaler ikke skat modsat den person, der varetog funktionen tidligere, så måske skulle vi indføre indkomstskat på robotter uden at give dem stemmeret. Det samme må så gælde chaufføren i en førerløs bil. Vi andre skal så have borgerløn, der skal være lige over eksistensminimum, og al yderligere indtægt er skattefri til et vis niveau, og bortfalde vil så det evindelige argument, hvor velfærdsstaten vendes på hovedet med argumentet om, at det ikke betale sig at arbejde for 13 kr. i timen, når offentlige ydelser modregnes.

Nå – det starter nok ikke i Danmark, men det beskriver programmet for én af kandidaterne til det franske præsidentvalg.

Når firmaerne bliver større og større og er totalt geografisk flytbare og arbejder på vækst – lavere udgifter herunder lønninger – og den amerikanske industriarbejders realløn er ikke steget siden 1973 – medens prisen på aktiver som aktier og ejendomme buldrer frem godt hjulpet af de massive pengeudpumpninger, – ja så bliver demokratiet lige pludseligt en farlig styreform set fra elitens synspunkt.

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Det samme skete i England.

Og nu står vi så her og vores hverdag og nyhedsformidling er fuld af Brexit og dagens Donald Trump dekret.

Det, Obama og englænderne ikke er lykkedes med, var at få skabt bro over den kløft, der er opstået mellem folket og eliten.

Den vrede har efterladt os med en amerikansk præsident, hvis mål er at nedbryde Washington – altså den etablerede politiske klasses magt og værdisæt.

Drain the swamp – dræn sumpen – altså det etablerede system – og byg en mur.

Nok til at vinde et valg om verdens mest magtfulde job.

Ren nationalisme – America first – og slut med den verdensorden, som vi har kendt siden 2. verdenskrig med USA som den eneste reelle stormagt – og som vi heldigvis var på hold med.

En postfaktuel verden, hvor fakta kan være alternativ, og vi ikke længere har samme referenceramme. Vi får ikke vore informationer og fakta fra samme kilder.

Klimaforandringer er et kinesisk reklamefremstød, udtaler Trump.

I Danmark har de sociale medier udkonkurreret DR 1 som vigtigste nyhedsformidler.

Trump er træt af pressen, helt i lighed med alle totalitære systemer, og mener derfor at kommunikationen med folket må ske på Twitter.

Europa og EU er klemt mellem Trump og Putin – ikke sært at George Orwell's gamle fremtidsroman 1984 igen er blevet en bestseller.

Heri består verden af 3 supermagter i evig krig med hinanden, der skiftes til at være 2 mod 1 og holde folket nede.

Investorerne var meget begejstrede for Trump's planer om massive infrastrukturinvesteringer. Modsat hader markedet usikkerhed, og derfor er de voldsomme geopolitiske hændelser vigtige for markedet og for Landbobanken, som ligesom alle os andre, er tvunget med i baghånd.

Den samme vrede er som nævnt opstået i England – folkets oprør mod eliten og nej til EU, og nu er vi så efterladt her i 2017 med et Europa med opløsningstendenser, med et vingskudt Nato, og os med tilbageholdt åndedræt før de nationalistiske og populistiske partier truer ved alt for spændende valg i Tyskland med Alternativ für Deutschland, Wilders i Holland, le Pen i Frankrig og en professionel klovn i Italien.

Hvordan kunne det komme så vidt? Det korte svar er, at når politikerne ikke har respekt, lytter eller varetager den almindelige borgers interesser, så opstår der vrede, og når der endeligt er en demokratisk mulighed for at vise sin frustration, så bliver det gjort.

Ingen tvivl om, at vi skal være glade for den danske samfundsmodel og værne om den. På listen over globale trusler er klimaforandringer lige rykket ned på andenplads efter uligheden. Et tydeligt tegn på, at eliten er ved at opfatte, hvad der er sket og at noget må gøres.

EU og frihandel er under pres fra populære løsninger, der lover at genskabe de gode gamle dage. Der er ikke noget galt med nostalgi, hvis man har mistillid til fremtiden. Det er som om, at selve ideen om, at vi kan udrette noget i fællesskab er ved at forsvinde til fordel for populistisk nationalisme. Sammenhængskraften er både nationalt og internationalt voldsomt svækket.

Informationsteknologien har givet mennesket mulighed for at gøre oprør. Staterne har mistet deres monopol på politisk propaganda og ideologier.

I vores egen lille politiske andedam var luften tyk af trusler og dramaer i 2016, for at ende op i den helt store forsoning i blå stue.

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Og hvad kan vi lære af alt det her i Landbobank regi.

Hold dig tæt til dine kunder – lyt til deres ønsker og behov.

Glem alt om at barrikadere dig bag callcentre – vær tilgængelig og nem at få kontakt med – Forsøg at skabe merværdi for kunden.

Sørg for at have et veluddannet personale, der kan komme hele vejen rundt om kundens økonomi inden for boligfinansiering, formuepleje, pension, forsikringer og naturligvis almindelige finansieringsopgaver.

Brug de nyeste digitale muligheder, der sparer både kunden og banken for besvær. F.eks. er 90% af alle dokumenter i dag underskrevet elektronisk.

P.t. arbejder vi med et digitaliseringsprojekt – bankens andel af omkostningerne er 10 mio. – der omhandler boligsager. Genbrug og indhentning af data sparer indtastning og giver færre fejlmuligheder.

I 4. kvartal 2016 tog vi det tidligere Amtsrådhus i brug. Sammenbygningen med det øvrige hovedkontor og nyindretning af lokalerne er blevet rigtig godt.

Vi har til en start flyttet 35 medarbejdere ind i lokalerne, samtidigt med, at der er etableret en række lokaler til kundemøder. Der er tale om bankens kreditafdeling og den centrale produktionsgruppe, der producerer dokumenter for hele banken.

I forlængelse af dette er kantinen nyindrettet, og der er indrettet et tv-studie – så de landsdækkende medier kan få Landbobankens mening lynhurtigt, og vi kan holde videomøder med Århus, Holte og Vejle ikke mindst, når der er brug for ekspertviden.

Den private banking afdeling, som vi åbnede først på året i Vejle, er kommet godt fra start.

Vi har i 2016 ansat 12 nye elever og finansøkonomer og er i proces med 10 nye i 2017. Landbobanken tog sidste år 25% af alle bankelever i Danmark, da de større banker desværre ikke vil uddanne flere elever.

Vi har opbygget et ambitiøst uddannelsesprogram i samarbejde med Finanssektorens Uddannelsescenter og Århus Universitet, således at alle kan ende op med en bachelor uddannelse. Da vi fylder så meget, er det lykkedes at få den eksterne elevuddannelse til Herning. Og fra efteråret 2017 flytter Århus Universitet med stor sandsynlighed deres HD 2. del i finansiell rådgivning til universitetets afdeling i Birk ved Herning.

Når vi taler om de unge bør vi nok også nævne, at banken afholder pengespil for flere af områdets 9. klasser.

Vi samarbejder med Ringkjøbing og Skjerns handelsskoler, der har lavet et specielt tilvalgsfag i økonomi, hvor vi leverer 6 dage og skolerne et antal dage, efterfulgt af tilbuddet om en studietur til Kina med besøg i Beijing og Shanghai.

Det er både vigtigt og nødvendigt at give de unge økonomisk sans, når 50.000 unge i dag er registreret som dårlige betalere og fanget i gældsfælden. Lidt tænksomt at en tredjedel af registreringerne stammer fra brug af mobiltelefon.

På den dystre geopolitiske baggrund kan det måske forekomme lidt mærkeligt at Landbobankens budget for 2017 igen ligger på niveau med sidste års budget, men det vil direktør John Fisker komme ind på under regnskabs gennemgangen.

På Davos mødet i år – stedet hvor verdens ledere og direktører for de multinationale firmaer mødes – er man bekymret over mange ting. Især over oprøret fra midten, hvor middelklassen har betalt overgangen fra industrisamfund til informationssamfund.

Dernede har de også lært at kende årets dansker. Hun hedder Margrethe Vestager og er EU konkurrencekommissær. Hun holder øje med de multinationale selskaber og også, at de husker at betale skat. Google, Adwords og lignende søge- og reklametjenester suger 3% af al internethandel ud af Europa

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

for brug af søgetjenester. Dog har Margrethe Vestager lige bedt Apple indbetale 100 mia. kr. i unddraget skat fra deres europæiske hovedafdeling i Irland. Det er alligevel 5 storebæltsbroer.

Kapitalismen er sat ud af funktion, med den kolossale pengeudpumpning som finder sted i Europa og USA. I Kina og mange andre steder stiger statsgælden foruroligende.

I udlandet har statsmagten indtil nu i stor udstrækning reddet indskyderne. Jamen er man så ikke lidt nationaliseret?

I Danmark fungerer kapitalismen. Lige siden først i 90'erne har vi – med Varde Bank og Himmerlandsbanken i spidsen – en tradition for at banker kan gå fallit med efterfølgende tab til aktionærer, ansvarlig kapital og sågar simple kreditorer- altså indlånere med beløb over 750.000 kr., hvilket dog kun er sket ved Fjordbank Mors og Amagerbanken.

Siden finanskrisen er bankerne blevet meget mere solide.

I Landbobanken har vi en hele tiden haft en solid høj egenkapitalandel, p.t. på **18,3%**, og vi mener, at dette ofte kommer os til gode ude i markedet.

I andre lande står statsmagten ofte bagved dårlige udlån især i større banker.

Værst nok i Kina, hvor årtiers udlån til underskudsgivende statsejede virksomheder har skabt et kæmpe gældsbjerg. Lukker man virksomhederne betyder det massearbejdsledighed og social uro, hvad partiet bestemt ikke har brug for. I stedet må vi gisne om, hvem gældsberget rammer, hvis det vælter.

Nu er det ikke sådan, at der ikke er afgået banker ved døden siden 2008. På planchen her kan man se gravskriften over døde banker siden finanskrisen i 2008, som er udstillet i Aros.

I banksektoren ruller nye betalingsformer og teknologier frem. Enhver form for langtidspanlægning har fået det svært. Hvem havde set at betalingssystemet Swipp, som var MobilePay overlegent rent teknisk, pludselig skulle afgå ved døden. Vi er nogle, der kan huske da VHS vandt over det meget bedre Betamax. På dansk hedder det first mover wins. Bankens tilbud fremover vil udover MobilePay være wallet- det betyder vist pung- som lanceres her i 2017 og indbefatter det kontaktløse Dankort – op til 200 kr. uden kode og derover med kode- samt MasterCard med de sammen muligheder.

De mange ledige penge, der søger forrentning, har gjort konkurrencen i bankverdenen benhård.

Nu går konkurrencen ikke kun på pris, men i høj grad på risiko. Altså: Hvor få sikkerheder vil du nøjes med.? Med en negativ rente i Nationalbanken på 0,65 % er incitamentet for større udlån indlysende, og nu hvor bankerne taber på indlån har vi i Landbobanken lagt os i en position, hvor vi forsøger at holde indlån og udlån lige store.

Finanstilsynet holder i den grad øje med os med en helt tsunami af uendelige nye tiltag. På planchen bag mig kan I se 3 bølger, der ruller ind over os eller er på vej lige for øjeblikket.

Heldigvis føler vi, at vi er på forkant med udviklingen, og ikke har nogen udfordringer med økonomiske krav.

Med alle disse påbud er det ikke altid lige sjovt at være ansat i en bank.

Når man skal bede kunder, som man har kendt i 30 år, om at vise pas, for at udfylde obligatoriske papirer.

Når man skal spørge ind til hævning af større kontantbeløb, selv om der er plus på kontoen – dette for at overholde hvidvaskningsdirektivet, som en nordisk bank fik 50 mio. i bøde for ikke at tage alvorligt nok.

Når vi er lige på vej til at skulle bede alle kunder også med helt uproblematisk økonomi, foretage en aktiv IT-handling, der giver banken lov til at trække årsopgørelsen fra skat. Dette for at overholde kravene fra Finanstilsynet om egenkapitalopgørelse på samtlige udlån og kassekreditter.

Hvis nogle kunder mener, at nu kan det være nok, så har vi længe været enige.

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Men kontanterne lever endnu, så vi opretholder muligheden for at hæve og indsætte kontanter via pengeautomater i alle afdelinger.

I Sverige er butikkerne ikke pligtige til at modtage kontanter, og vi er stærkt på vej til, at det samme gælder Danmark i tidsrummet 22.00 - 06.00.

Husk lige det, jer der skal spille kort efter generalforsamlingen.

I afsnittet med pral, som vi også i år springer over pga. vestjysk beskedenhed, går I bl.a. glip af at høre om bankens høje kundetilfredshed i en stor landsdækkende undersøgelse med 52.000 svar, og kundernes store tilbøjelighed til at anbefale banken over for andre.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at udbyttet forhøjes fra 30 til 36 kr. pr aktie, således at der skal udbetales 165 mio. kroner. Herudover indstilles det, at der etableres et nyt opkøbsprogram for bankens egne aktier på modværdien af 170 millioner kr.

Det betyder samlet, at der udloddes 335 mio. kr. af bankens resultat efter skat på 539 mio. Det betyder, at året udlovningsprocent stiger til 62%.

Senere på dagsordenen indstiller vi, at sidste års opkøbsprogram bliver afsluttet med en annullering af 100.000 stk. aktier, således at vi kommer ned på 4.470.000 stk. aktier.

Afkastet af bankens aktier var tæt på 0 i 2016. Efter et 2015 hvor aktieafkastet var på 32% - faldt kursen på aktien fra 1.500 til 1.463 og så blev der udbetalt udbytte 30 kr.

Det skal holdes op imod, at det samlede danske aktieindeks faldt 8 %.

Når vi er i dette hjørne kan vi sige, at bankens formueplejeordning har klaret sig rigtig godt. Afkastet for middel risiko har ligget mellem 2 og 6% - og der hvor kunderne har placeret flest penge- nemlig i lang horisont og middel risiko har afkastet været på 6,3% efter omkostninger.

Landbruget har oplevet to verdener i 2016. Året startede med meget lave afregningspriser for både mælk og svinekød. Svinekødet steg heldigvis op til sommeren og bytteforholdet mellem foder og svinekød har holdt sig på et godt niveau siden. Udsigterne for 2017 ser således positive ud. Mælken begyndte at stige efter sommerferien og ARLA har hævet mælkeprisen flere gang, således mælkeprisen nu er oppe fra under 2,00 kr. og til 2,80 kroner inkl. efterbetaling. Det betyder, at langt de fleste mælkeproducenter igen kan lave positive driftsresultater.

Den hårde start på året 2016 betyder desværre, at mange animalske landbrug kommer med negativ konsolidering i 2016. Det ser imidlertid meget bedre ud for 2017, og det er vores forventning, at næsten alle animalske landbrug kommer med positive resultater i år.

For planteavlerne blev det et noget mere nuanceret år. Høsten var meget forskelligartet for både udbytter og priser på de forskellige produkter.

På den positive side tæller klart, at landbrugspakken blev vedtaget og vil give planteavlerne mulighed for at gøde i lighed med vores nabo lande – det forventes på sigt at styrke udbytterne. Tak til ministeren.

Minkpriserne skuffede og kan stadig ikke dække produktionsomkostningerne. Heldigvis er langt de fleste minkavlere velkonsoliderede, således der er plads til et magert år.

Fiskeriet oplevede igen i 2016 er godt år. Konsumfiskeriet har fanget mange fisk og opnået gode priser. Og sker vi på kvotetildelingen for 2017 ser disse også fine ud samtidig med at priserne fortsat er gode. Industrifiskerne har i flere år oplevet rekordresultater og resultatet for 2016 har også været gode – trods det at stoppet for tobis fiskerier tog toppen af året. Landbobanken har over de senere år satset på fiskeriet og har en specialenhed for fiskeri. Det har været en god investering, og vi har fået nye fiskeri kunder på hele Vestkysten.

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Turisterhvervet oplevede et rekordår i 2016 med rekordstor udlejning af sommerhuse og medfølgende god omsætning i detailhandlen. Og ser vi på udsigterne for 2017 er udlejerne positive og forventer at den positive trend fortsætter.

Byggeriet – her er den lokale aktivitet noget nuanceret, men alle kunne godt bruge noget mere aktivitet især større projekter.

Boligmarkedet er i bedring specielt i centerbyerne.

Områdets produktionsvirksomheder klarer sig fortsat godt, men lever under et konstant pres for at følge med udviklingen.

Et af lovkravene til en bankberetning er oplysningspligten her på generalforsamlingen af lønforhold.

Vi kan oplyse

at administrerende direktør John Fisker har modtaget	4.743.000
at bankdirektør Jørn Nielsen har modtaget	2.275.000
at bestyrelsen har modtaget	1.718.000
at repræsentantskabet har modtaget	451.000
at revisionen har modtaget	789.000

I lighed med tidligere år er lønnen fast og inklusiv pension i henhold til bankens lønpolitik, som vi også gerne skulle vedtage senere i dag.

Banken ønsker at fastholde sin position, som områdets største sponsor, hvilket kun er naturligt med den store markedsandel på omkring 50%, som vi har i bankens nærområde.

Banken har gennem mange år uddelt prisen en "Gjæve vestjyde". Det er en hæder, der hvert år gives til 6 gjæve vestjyder for en uegennyttig indsats til gavn for de mange og til glæde for den egn, hvis fremgang vi kæmper for.

I lighed med de tidligere år sker dette i samarbejde med Dagbladet Ringkjøbing-Skjern og Foreningssamvirke i Ringkjøbing-Skjern Kommune. Begge samarbejdspartnere passer geografisk godt ind i bankens gamle markedsområde.

Hæderen vil blive overbragt senere på generalforsamlingen af chefredaktør Gudrun Pedersen fra Dagbladet Ringkjøbing Skjern.

Repræsentantskabsmedlem Ole Christian Pedersen falder for aldersgrænsen. Tak for din loyalitet og engagement i lokalområdet.

Og så har vi 3 medlemmer af bestyrelsen, som holder ved denne generalforsamling.

Tak til dig Inge Bak, med en baggrund som bankuddannet i Ringkjøbing Landbobank for dit arbejde i bestyrelsen i 6 år og også for tiden som formand for revisionsudvalget.

Tak til dig Gert Asmussen for 15 år i bestyrelsen siden du, som tidligere formand for Tarm Bank, ved fusionen i 2002 blev en del af Landbobankens bestyrelse.

Altid positiv, velforberedt og vidende.

Tak til dig Jørgen Lund Pedersen, som nu falder for aldersgrænsen. Du har i 4 år været det medlem som finanstilsynet forlangte - og vi frygtede - med særlig økonomisk indsigt og baggrund, der har skullet forsøge at holde øje med landsbytosserne.

Det har du gjort godt.

Velkommen til direktør Jon Johnsen, som er medlem af koncerndirektionen i PFA, og som skal overtage den plads, som Jørgen Lund Pedersen forlader i dag. Vi glæder os til samarbejdet.

Bestyrelsens beretning ved bestyrelsesformand Jens Lykke Kjeldsen på Ringkjøbing Landbobanks generalforsamling den 22. februar 2017

Tak til bankens medarbejdere for en stor og dygtig indsats i 2016, og den positive holdning til, at vi kontinuerligt kan hæve bankens kompetenceniveau og til stadighed og med succes udpege nye mål.

Vi vil også gerne sige tak til direktionen, til vores direktører John Fisker og Jørn Nielsen, der har holdt tempoet og resultaterne godt assisteret af bankens ledergruppe.

Tak for jeres grundighed og mod til hele tiden at sætte nye mål, være kreative og stille krav til jer selv.

Den største tak skal dog lyde til Landbobankens mange aktionærer og trofaste kunder. I er grundlaget for, at vi igen er kommet styrket ud af et år, og står med en stærk og velfungerende bank med kræfter til at løse områdets finansielle opgaver, og hvor beslutningerne tages i Vestjylland.

Tak.